

vort Heelstatsministerium og den danske Rigsdag, da er det jo vistnok saa, at der ikke kan blive nær saa megen Klarhed, som der ellers vilde være i Udviklingen af, hvad der dog nu egentlig er Tvivlens Gble mellem vort Heelstatsministerium og den danske Rigsdag; men imidlertid skal jeg stræbe at gjøre dette vigtige Spørgsmaal saa klart, som jeg kan.

Hvad der under de nuværende Omstændigheder er nyttigt, hvad der er klogeft, hvad der er sikkest, det har den høitærede Premierminister dog ogsaa i Dag erklæret, at det egentlig var, hvad vi maatte have vore Dine hæstede paa, det er det, som vi maae vælge, uden Hensyn til Tractaterne og til deres Forsudsætninger, jeg maa lægge til, uden Hensyn til, hvad Heelstatsministeriet kunde ønske. Hvad der er nyttigt, hvad der er klogeft og hvad der er sikkest, det er jo vistnok Spørgsmaal, som baade jeg og enhver oplyst Rigsdagsmand ved denne Leilighed maa forelægge sig, og først efter Bepvarelsen deraf sige sit vel overveiede Ja eller Nei til den danske Arveløvs Ophævelse; men fordi jeg virkelig forelægger mig selv de samme Spørgsmaal, som den høitærede Premierminister siger, han har forelagt sig selv og vil forelægge os, saa kan jeg dog paa ingen Maade følge Hans Excellence ind i det indviklede og mig synes aldeles unyttige og her ganske uvedkommende Spørgsmaal, hvilken Arvefølge paa en Throne, enten den reen agnatistiske eller den agnatist-cognatistiske, der i Raanen, paa Jorden, hvor man vil, kunde agtes for at være den ønskeligste, den sikreste, den raadeligste. Jeg vil saa meget mindre følge den ærede Premierminister heri, som det, hvad jeg tillod mig at sige, er efter min Overbeviisning det nærværende Spørgsmaal aldeles uvedkommende; thi her er ikke engang Spørgsmaal om en ny Arvefølges Indførelse. Hvad angaaer denne, da er Rigsdagen derom for længe siden enig med Ministeriet. Her er kun

Spørgsmaal om den danske Arveløvs Ophævelse, altsaa om en Afbrydelse, en Afskærelse af al Arveret og Arvefølge til Danmarks Throne. Her synes altsaa ikke at være den mindste Fristelse til at afveie imod hinanden, hvilken af de forskjellige Arvefølgemaader der kunde være den raadeligste eller den ønskeligste enten hos os eller paa nogetsomhelst andet Sted. Ligesaa lidet skal jeg følge den ærede Minister ind i Undersøgelsen om Gyldigheden af den Lovtale, han har holdt over den evige Sikkerhed, som skulde tilfalde en vis Integritet, i det Mindste i Principet, i Ideen, i Tankebegrebet efter Londontractaten, naar vi bare tillige ophævede den danske Arvelov. Jeg skal ikke gaae ind paa dette Spørgsmaal, deels fordi en oplyst Mand, han være Rigsdagsmand eller ikke, han være Minister eller ikke, veed det godt, hvad evig Sikkerhed der er at vinde ved saadanne Tractater; han veed det meget godt, at det er ingenlunde, saaledes som den ærede Minister behagede at sige, at det var kun Tractaterne i gamle Dage, der vare saa usikre; det var kun de Tractater, som indeholdt, at man ved Krigsvaaben vilde forsægte Det og Det, og at det er noget ganske Andet med saadanne Tractater som disse, hvor Stormagterne, og tildeels ogsaa de smaa, ville sikke Noget ad Underhandlingernes Veie, at det skal være og blive saaledes.

Retteise.

Nr. 23, Sp. 356, L. 19 og 7 f. n., og Sp. 357, L. 2: „Konge- og Folkstemme“, læs: „Konge og Folkstemme“.